

Protokol Opsyenal kepada Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak berkenaan dengan Pelibatan Kanak-Kanak dalam Konflik Bersenjata

PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU
2000

Protokol Opsyenal kepada Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak berkenaan dengan Pelibatan Kanak-Kanak dalam Konflik Bersenjata

Negara-Negara Ahli bagi Protokol ini,

Mendapat galakan daripada sokongan yang tidak terhingga terhadap Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak, menunjukkan kewujudan komitmen yang meluas terhadap usaha menggalakkan dan melindungi hak kanak-kanak,

Menegaskan semula bahawa hak kanak-kanak memerlukan perlindungan khas, dan menggesa penambahbaikan situasi kanak-kanak secara berterusan tanpa pembezaan, serta perkembangan dan pendidikan mereka dalam keadaan aman dan selamat,

Terganggu oleh impak konflik bersenjata yang memudaratkan dan meluas terhadap kanak-kanak, serta akibat jangka panjang konflik bersenjata terhadap keamanan, keselamatan dan pembangunan yang berpanjangan,

Mengutuk penyasaran kanak-kanak dalam situasi konflik bersenjata dan serangan langsung terhadap objek yang dilindungi di bawah undang-undang antarabangsa, termasuk tempat yang umumnya terdapat ramai kanak-kanak, seperti sekolah dan hospital,

Mengambil maklum tentang penerimgunaan Statut Mahkamah Jenayah Antarabangsa dan, terutamanya, pemasukan dalamnya, sebagai jenayah perang, perbuatan mengerah kanak-kanak bawah umur 15 tahun masuk tentera atau mengambil kanak-kanak bawah umur 15 tahun untuk berkhidmat dalam tentera, atau menggunakan mereka untuk mengambil bahagian secara aktif dalam peperangan, dalam konflik bersenjata antarabangsa dan bukan antarabangsa,

Oleh itu, *memandangkan* terdapat keperluan untuk meningkatkan perlindungan kanak-kanak daripada pelibatan dalam konflik bersenjata bagi menguatkan lagi pelaksanaan hak yang diiktiraf dalam Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak,

Mengambil maklum bahawa perkara 1 Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak menyatakan bahawa, bagi maksud Konvensyen itu, seseorang kanak-kanak ertinya setiap manusia bawah umur 18 tahun, melainkan, di bawah undang-undang yang terpakai kepada kanak-kanak itu, umur dewasa dicapai lebih awal,

Meyakini bahawa protokol opsyenal kepada Konvensyen itu, yang meningkatkan umur individu boleh direkrut ke dalam angkatan tentera dan mengambil bahagian dalam peperangan, akan menyumbang dengan berkesan kepada pelaksanaan prinsip bahawa

kepentingan kanak-kanak hendaklah menjadi pertimbangan utama dalam semua tindakan berkenaan kanak-kanak,

Mengambil maklum bahawa Persidangan Palang Merah dan Bulan Sabit Merah antarabangsa ke-26 yang diadakan pada Disember 1995 mengesyorkan, *antara lain*, supaya pihak dalam konflik mengambil setiap langkah yang munasabah bagi memastikan kanak-kanak bawah umur 18 tahun tidak mengambil bahagian dalam peperangan,

Mengalu-alukan penerimgunaan sebulat suara Konvensyen Pertubuhan Buruh Antarabangsa No. 182 tentang Larangan terhadap dan Tindakan Segera bagi Menghapuskan Kategori Buruh Kanak-Kanak yang Paling Dahsyat (*International Labour Organization Convention No.182 on the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour*), pada Jun 1999, yang melarang, antara lain, perekrutan kanak-kanak, sama ada secara paksaan atau diwajibkan, untuk digunakan dalam konflik bersenjata

Mengutuk dengan kebimbangan yang sangat serius perekrutan, latihan dan penggunaan kanak-kanak, di dalam dan merentasi sempadan negara, dalam peperangan yang dicetuskan oleh kumpulan bersenjata yang berbeza daripada angkatan tentera sesebuah Negara, serta mengakui tanggungjawab mereka yang merekrut, melatih dan menggunakan kanak-kanak dalam hal ini,

Mengingat kembali obligasi setiap pihak dalam konflik bersenjata untuk mematuhi peruntukan undang-undang kemanusiaan antarabangsa,

Menekankan bahawa Protokol ini tidak menjejaskan tujuan dan prinsip yang terkandung dalam Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, termasuk Perkara 51, dan norma-norma undang-undang kemanusiaan yang berkaitan,

Mengingati bahawa keadaan aman dan selamat yang berdasarkan rasa hormat sepenuhnya terhadap tujuan dan prinsip yang terkandung dalam Piagam, dan pematuhan instrumen hak asasi manusia yang terpakai, amat diperlukan untuk melindungi kanak-kanak sepenuhnya, terutamanya semasa konflik bersenjata dan pendudukan kuasa asing,

Mengakui keperluan khas kanak-kanak yang, terutamanya, mudah direkrut atau digunakan dalam peperangan yang bertentangan dengan Protokol ini disebabkan status ekonomi atau sosial, atau jantina, mereka,

Menyedari bahawa terdapat keperluan untuk mempertimbangkan faktor ekonomi, sosial dan politik yang menjadi punca pelibatan kanak-kanak dalam konflik bersenjata,

Meyakini bahawa terdapat keperluan untuk mengukuhkan kerjasama antarabangsa dalam pelaksanaan Protokol ini, serta pemulihan fizikal dan psikososial, dan integrasi semula sosial, kanak-kanak yang menjadi mangsa konflik bersenjata,

Menggalakkan pelibatan komuniti dan, terutamanya, kanak-kanak dan kanak kanak mangsa perang dalam penyebaran maklumat tentang dan program pendidikan berkenaan pelaksanaan Protokol ini,

Telah bersetuju seperti yang berikut:

Perkara 1

Negara-Negara Ahli hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah bagi memastikan anggota angkatan tenteranya yang belum mencapai umur 18 tahun tidak mengambil bahagian secara langsung dalam peperangan.

Perkara 2

Negara-Negara Ahli hendaklah memastikan individu yang belum mencapai umur 18 tahun tidak wajib direkrut ke dalam angkatan tenteranya.

Perkara 3

1. Negara-Negara Ahli hendaklah meningkatkan umur minimum bagi perekrutan individu secara sukarela ke dalam angkatan tenteranya daripada umur minimum yang dinyatakan dalam perkara 38, perenggan 3, Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak, dengan mengambil kira prinsip yang terkandung dalam perkara itu dan mengakui bahawa di bawah Konvensyen itu, individu bawah umur 18 tahun berhak mendapat perlindungan khas.

2. Setiap Negara Ahli hendaklah menyimpan perisytiharan yang mengikat, apabila Protokol ini diratifikasi atau diterima, yang menyatakan umur minimum yang dibenarkan untuk perekrutan secara sukarela ke dalam angkatan tenteranya dan menerangkan perlindungan yang telah diterima pakainya bagi memastikan perekrutan tersebut bukan paksaan.

3. Negara-Negara Ahli yang membenarkan individu bawah umur 18 tahun direkrut secara sukarela ke dalam angkatan tenteranya hendaklah mengekalkan perlindungan bagi memastikan, sekurang-kurangnya:

- (a) Perekrutan tersebut benar-benar sukarela;
- (b) Perekrutan tersebut dilakukan dengan persetujuan termaklum ibu bapa individu itu atau penjaganya yang sah;
- (c) Individu tersebut dimaklumkan sepenuhnya tentang tugas yang terlibat dalam perkhidmatan tentera;

(d) Individu tersebut memberikan bukti umur yang boleh dipercayai sebelum diterima masuk dalam perkhidmatan tentera negara.

4. Setiap Negara Ahli boleh mengukuhkan pengisytiharannya pada bila-bila masa menerusi pemberitahuan yang dialamatkan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, yang akan memaklumkan semua Negara-Negara Ahli. Pemberitahuan tersebut akan mula berkuat kuasa pada tarikh ia diterima oleh Setiausaha Agung.

5. Keperluan untuk meningkatkan umur dalam perenggan 1 perkara ini tidak terpakai kepada sekolah yang dikendalikan oleh atau di bawah kawalan angkatan tentera Negara-Negara Ahli, selaras dengan perkara 28 dan 29 Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak.

Perkara 4

1. Kumpulan bersenjata yang berbeza daripada angkatan tentera sesebuah Negara tidak sepatutnya, dalam apa-apa keadaan, merekrut atau menggunakan individu bawah umur 18 tahun dalam peperangan.

2. Negara-Negara Ahli hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah bagi mencegah perekrutan dan penggunaan individu bawah umur 18 tahun dalam peperangan, termasuk mengambil langkah perundangan yang diperlukan untuk melarang amalan tersebut dan menjadikannya suatu jenayah.

3. Pemakaian perkara 4 di bawah Protokol ini tidak akan menjejaskan status mana-mana pihak dalam konflik bersenjata di sisi undang-undang.

Perkara 5

Tiada satu pun dalam Protokol ini boleh ditafsirkan sebagai menghalang peruntukan dalam undang-undang sesebuah Negara Ahli, atau dalam instrumen antarabangsa dan undang-undang kemanusiaan antarabangsa yang lebih kondusif untuk merealisasikan hak kanak-kanak.

Perkara 6

1. Setiap Negara Ahli hendaklah mengambil semua langkah perundangan dan pentadbiran, serta langkah lain, yang diperlukan untuk memastikan peruntukan Protokol ini dilaksanakan dan dikuatkuasakan dengan berkesan dalam bidang kuasanya.

2. Negara-Negara Ahli mengaku janji untuk menghebahkan prinsip dan peruntukan Protokol ini, dan mempromosikannya dengan cara yang sesuai, kepada orang dewasa dan kanak-kanak.

3. Negara-Negara Ahli hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah bagi memastikan individu dalam bidang kuasanya yang direkrut atau digunakan dalam peperangan yang bertentangan dengan Protokol ini diberhentikan daripada khidmat kerahan atau selainnya dilepaskan daripada perkhidmatan. Negara-Negara Ahli hendaklah, apabila perlu, memberi individu ini segala bantuan yang sewajarnya untuk pemulihan fizikal dan psikologi, serta integrasi semula sosial, mereka.

Perkara 7

1. Negara-Negara Ahli hendaklah bekerjasama dalam melaksanakan Protokol ini, termasuk mencegah apa-apa aktiviti yang bertentangan dengan Protokol ini, serta memastikan individu yang menjadi mangsa perbuatan yang bertentangan dengan Protokol ini menjalani pemulihan dan integrasi semula sosial, termasuk menerusi kerjasama teknikal dan bantuan kewangan. Bantuan dan kerjasama tersebut akan diberikan setelah berunding dengan Negara-Negara Ahli yang berkenaan dan organisasi antarabangsa yang berkaitan.

2. Negara-Negara Ahli yang berada dalam kedudukan untuk berbuat demikian hendaklah memberikan bantuan tersebut menerusi program berbilang pihak atau dwipihak sedia ada, atau program lain, atau, *antara lain*, menerusi tabung sukarela yang diwujudkan menurut peraturan Perhimpunan Agung.

Perkara 8

1. Setiap Negara Ahli hendaklah mengemukakan, dalam tempoh dua tahun selepas Protokol bagi Negara Ahli itu mula berkuat kuasa, laporan kepada Jawatankuasa tentang Hak Kanak-Kanak yang memberikan maklumat yang komprehensif tentang langkah yang telah diambilnya bagi melaksanakan peruntukan Protokol ini, termasuk langkah yang diambil bagi melaksanakan peruntukan berkenaan dengan pelibatan dan perekrutan.

2. Selepas laporan yang komprehensif tersebut dikemukakan, setiap Negara Ahli hendaklah memasukkan dalam laporan yang dikemukakannya kepada Jawatankuasa tentang Hak Kanak-Kanak, menurut perkara 44 Konvensyen itu, apa-apa maklumat lanjut berhubung dengan pelaksanaan Protokol ini. Negara-Negara Ahli yang lain dalam Protokol ini hendaklah mengemukakan laporan lima tahun sekali.

3. Jawatankuasa tentang Hak Kanak-Kanak boleh meminta maklumat lanjut yang berkaitan dengan pelaksanaan Protokol ini daripada Negara-Negara Ahli.

Perkara 9

1. Protokol ini dibuka untuk penandatanganan oleh mana-mana Negara yang merupakan pihak dalam Konvensyen itu atau telah menandatangani.

2. Protokol ini tertakluk kepada ratifikasi dan dibuka untuk kesertaan oleh mana-mana Negara.

Instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaan hendaklah disimpan pada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

3. Setiausaha Agung, dalam tugasnya sebagai pemegang simpanan Konvensyen itu dan Protokol ini, hendaklah memaklumkan semua Negara Ahli bagi Konvensyen itu dan semua Negara yang telah menandatangani Konvensyen bagi setiap instrumen perisytiharan menurut perkara 13.

Perkara 10

1. Protokol ini akan mula berkuat kuasa tiga bulan selepas penyimpanan instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaan yang kesepuluh.

2. Bagi setiap Negara yang meratifikasikan Protokol ini atau menyetujuinya setelah ia mula berkuat kuasa, Protokol ini akan mula berkuat kuasa sebulan selepas tarikh penyimpanan instrumen ratifikasi atau instrumen kesertaannya sendiri.

Perkara 11

1. Mana-mana Negara Ahli boleh membuat penarikan diri daripada Protokol ini melalui pemberitahuan bertulis kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, yang kemudiannya akan memaklumkan Negara Ahli yang lain dalam Konvensyen itu dan semua Negara yang telah menandatangani Konvensyen itu. Penarikan diri itu akan berkuat kuasa setahun selepas tarikh pemberitahuan tersebut diterima oleh Setiausaha Agung. Walau bagaimanapun, jika, pada hari tamatnya tahun itu, Negara Ahli yang membuat penarikan diri ini terlibat dalam konflik bersenjata, penarikan diri tersebut tidak akan mula berkuat kuasa sebelum tamatnya konflik bersenjata itu.

2. Penarikan diri tersebut tidak akan mempunyai kesan melepaskan Negara Ahli itu daripada obligasinya di bawah Protokol ini berkenaan dengan apa-apa perbuatan yang berlaku sebelum tarikh penarikan diri tersebut berkuat kuasa, dan juga tidak menjejaskan, dengan apa-apa cara pertimbangan berterusan tentang apa-apa perkara yang sedang dipertimbangkan oleh Jawatankuasa sebelum tarikh penarikan diri tersebut berkuat kuasa.

Perkara 12

1. Mana-mana Negara Ahli boleh mencadangkan suatu pindaan dan memfailkannya dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. Setiausaha Agung hendaklah selepas itu menyampaikan pindaan yang dicadangkan itu kepada Negara-Negara Ahli, dengan permintaan agar mereka memberitahunya sama ada mereka mahu mengadakan suatu persidangan Negara Ahli bagi tujuan mempertimbangkan dan mengundi cadangan itu. Sekiranya dalam masa empat bulan dari tarikh penyampaian tersebut,

sekurang-kurangnya satu pertiga daripada Negara-Negara Ahli mahu mengadakan suatu persidangan sedemikian, Setiausaha Agung hendaklah memanggil persidangan tersebut di bawah naungan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu. Apa-apa pindaan yang diterima pakai oleh suatu majoriti Negara-Negara Ahli yang hadir dan mengundi pada persidangan tersebut hendaklah dikemukakan kepada Perhimpunan Agung untuk diluluskan.

2. Suatu pindaan yang diterima pakai mengikut perenggan 1 perkara ini hendaklah berkuat kuasa apabila ia telah diluluskan oleh Perhimpunan Agung Bangsa-Bangsa Bersatu dan diterima oleh majoriti dua pertiga Negara-Negara Ahli.

3. Apabila pindaan mula berkuat kuasa, pindaan itu hendaklah mengikat Negara-Negara Ahli yang menyetujuinya. Negara-Negara Ahli yang lain masih terikat dengan peruntukan Protokol ini dan apa-apa pindaan terdahulu yang telah mereka terima.

Perkara 13

1. Protokol ini, dengan teks terjemahannya dalam bahasa Arab, Mandarin, Inggeris, Perancis, Rusia dan Sepanyol adalah sama tulen, hendaklah disimpan di arkib Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

2. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu akan menghantar salinan Protokol ini yang telah disahkan kepada semua Negara Ahli bagi Konvensyen itu dan semua Negara yang telah menandatangani Konvensyen itu.

Saya dengan ini mengesahkan bahawa teks sebelum ini ialah salinan sebenar bagi Protokol Opsyenal kepada Konvensyen tentang Hak Kanak-Kanak berkenaan dengan Pelibatan Kanak-Kanak dalam Konflik Bersenjata, yang diterima pakai oleh Perhimpunan Agung Bangsa-Bangsa Bersatu pada 25 Mei 2000, dengan dokumen asalnya disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

Bagi pihak Setiausaha Agung,
Penolong Setiausaha Agung
yang bertanggungjawab terhadap Pejabat Hal Ehwal Undang-Undang

Ralph Zacklin

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, New York
01 Jun 2000